

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. BIRŽELIO 4 D. NUTARIMO NR. 528 „DĖL
ATSAKOMYBĖS IR FUNKCIJŲ PASKIRSTYMO TARP INSTITUCIJŲ,
ĮGYVENDINANT 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ
VEIKSMŲ PROGRAMĄ“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO
PROJEKTAS) (TAP NR. 21-76) (TAIS NR. 20-18028(2))**

2021-01-28 Nr. NV-191

Vilnius

Įvertinus Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. gruodžio 17 d. reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnyje vadovaujančiajai institucijai nustatytą funkcijų mastą ir įvairovę bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunkčiu ir 2 dalies 5 punktu, taip pat atsižvelgiant į tai, jog Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 12 ir 15 straipsniuose nustatytas nebaigtinis regiono plėtros tarybos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos įstaigos prie Vidaus reikalų ministerijos funkcijų nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo srityje sąrašas, manytina jog Nutarimo projekto 1 ir 2 punktu keičiamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 528 (toliau – Nutarimas Nr. 528) 3.1.3 ir 3.1.4 papunkčiuose turėtų būti pateiktos nuorodos į konkrečias Regioninės plėtros įstatyme regionų plėtros taryboms ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai įstaigai prie Vidaus reikalų ministerijos pavestas funkcijas, kurias atliekant šie subjektai būtų traktuojami vadovaujančiąja institucija (analogiškai, kaip yra šiuo metu galiojančioje Nutarimo Nr. 528 redakcijoje).

2. Konstitucinis Teismas yra ne kartą konstatavęs (pvz., 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. kovo 5 d., 2007 m. gegužės 5 d. nutarimai), kad Konstitucijoje įtvirtintas teisinės valstybės principas suponuoja ir teisės aktų hierarchiją, *inter alia* tai, kad poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai, kad poįstatyminiai teisės aktai turi būti priimami remiantis įstatymais, kad poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo. Taip pat Konstitucinis Teismas yra pasisakęs (pvz., 1997 m. gegužės 23 d. nutarimas), kad poįstatyminis teisės aktas, skirtas įstatymui realizuoti, negali įsigalioti anksčiau, negu įsigalioja pats įstatymas, kad tokiu poįstatyminiu teisės aktu negalima įgyvendinti dar neįsigaliojusio įstatymo

normų. Konstitucijoje nėra numatyta nei galimybės, nei būdų legalizuoti teisės aktą, kuris neatitinka įstatymų.

2004 m. liepos 13 d. Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“, kuris yra sudedamoji Konstitucijos dalis, 2 straipsnyje nustatyta, kad: *„Europos Sąjungos teisės normos yra sudedamoji Lietuvos Respublikos teisinės sistemos dalis. Jeigu tai kyla iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, Europos Sąjungos teisės normos taikomos tiesiogiai, o teisės normų kolizijos atveju jos turi viršenybę prieš Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus“*. Pažymėtina, jog Europos Sąjungos institucijų priimtas reglamentas yra visuotinai taikomas teisės aktas. Jis yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo būtų įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, šiuo metu dar nėra priimtas, manytina, jog Nutarimo projekto 4.1-4.4 papunkčiais siūlomi atlikti Nutarimu Nr. 528 patvirtintų Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą, taisyklių (toliau – Taisyklės) pakeitimai neturi teisinio pagrindo, nes dar nėra paties teisės akto, kurį jos įgyvendintų. Siūlytina šių pakeitimų atsisakyti, juos atidedant iki tada, kai bus priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo bus įsteigtas Teisingos pertvarkos fondas. Jeigu kyla klausimų dėl tam tikrų politinių nuostatų ar atsakomybių pasiskirstymo iš anksto rengiantis minėto reglamento įgyvendinimui, manytina, jog šie klausimai galėtų būti išspręsti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimuose suformuojant atitinkamus pavedimus atsakingoms ministerijoms. Taip pat manytina, kad parengiamųjų veiksmų atlikimui (pvz., atitinkamų teisės aktų projektų ar kitų dokumentų rengimui) pakanka bendrosios kompetencijos, aptartos įstatymuose, institucijų nuostatuose (įstatuose), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarime Nr. 330, kuriuo ministrams paskirstytos valstybės valdymo sritys, ir pan. Jeigu būtų manoma, kad šios bendrosios kompetencijos nepakanka, tuomet Taisyklėse institucijų atsakomybės turėtų būti aptariamoms per pasirengimo įgyvendinti minėto reglamento projektu planuojamo sukurti Teisingos pertvarkos fondo priemonės prizmę (analogiškai, kaip aptartas pasirengimas įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą).

Be to, atsižvelgiant į tai, kad pačiame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente, kuriuo būtų įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, būtų atskleista šio fondo paskirtis, Nutarimo projekto 4.1 papunkčiu siūlomas Taisyklių papildymas 2.50¹ papunkčiu laikytinas pertekliniu dar ir dėl šios priežasties.

3. Tuo atveju, jeigu nebūtų atsižvelgta į šios išvados 2 punkte išdėstytą pastabą, siūlytina įsivertinti, ar Nutarimo projekto 4.2 papunkčiu papildomą Taisyklių 2.50² papunktį nebūtų tikslinga

keisti vietoj žodžio „*informacija*“ vartojant žodį „*priemonės*“ ar „*veiksmai*“ arba tiesiog pateikiama nuoroda į minėtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, kuriuo būtų įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, numatomą patvirtinti Teritorinio teisingos pertvarkos plano formą.

4. Atsižvelgiant į tai, kad sąvoka *Teritorinis teisingos pertvarkos planas* būtų apibrėžta Taisyklių 2.50² papunktyje, Nutarimo projekto 4.3 papunkčiu papildomame Taisyklių 4.31 papunktyje žodžių „*kuriuo pagrindžiamas Teisingos pertvarkos fondo finansavimo poreikis ir nauda*“ siūlytina atsisakyti. Jeigu manoma, kad šis teiginys yra svarbus apibūdinant Teritorinį teisingos pertvarkos planą, jis turėtų būti perkeltas į Nutarimo projekto 4.2 papunkčiu papildomą Taisyklių 2.50² papunktį.

5. Nutarimo projekto 4.5.2 papunkčiu papildomame Taisyklių priedo 14 punkte siūlytina atsisakyti numatomo investicinio prioriteto numeravimo, kadangi daugiau investicinių prioritetų įgyvendinant šiame punkte numatomą 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetą nėra numatoma.

Teisės grupės vyresnysis patarėjas
Prišmantas

Ramutis

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, mob. +370 698 42314, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt